

○(๓๑)

คำสั่ง

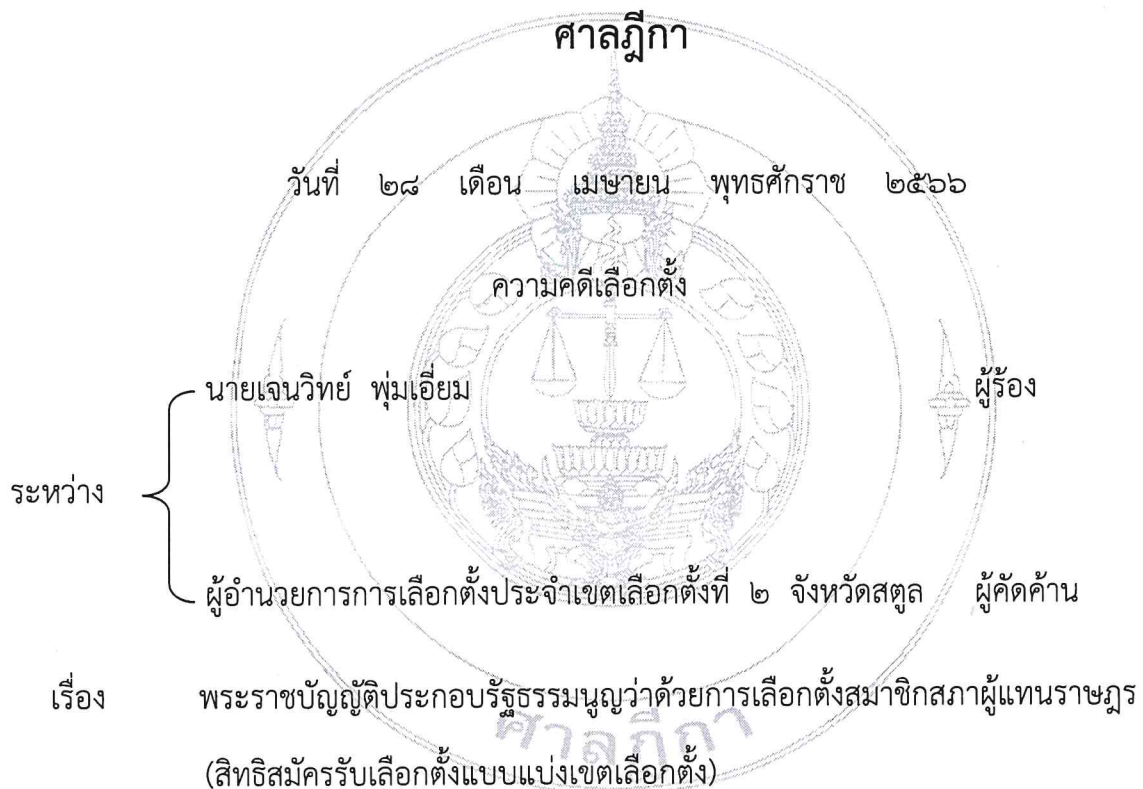

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สสข ๑๓/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สสข ๑๓/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสตูล สังกัดพรรคประชากรไทย แต่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้อง

- ๒ -

เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เนื่องจากพรรคประชากรไทย
ไม่มีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือสาขาพรรคการเมืองไม่มี
คณะกรรมการสาขาเหลืออยู่ หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดครบวาระ และข้อบังคับพรรค
มิได้ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งที่สถานภาพของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูล
ยังคงดำรงอยู่ตามข้อบังคับพรรคประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖
ขอให้มีการสั่งให้ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสตูล

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งในสังกัดพรรคประชากรไทย เพราะเหตุพรรคประชากรไทยไม่มีสาขาพรรคการเมือง
หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูล หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูลครบวาระ
และข้อบังคับพรรคการเมืองมิได้กำหนดให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓

- ๓ -

ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ผู้คัดค้านจึงไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับพรรคประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ และกระบวนการ ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคประชากรไทยเป็นการดำเนินการภายหลังตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูลครบวาระไปแล้ว หัวหน้าพรรคประชากรไทยจึงไม่สามารถออกหนังสือ รับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ ได้ ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความ แลกงรับกันฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๒ พรรคประชากรไทยแต่งตั้ง นางสาวสายัน โต๊ะบุ นายยาปาก หาพลี และว่าที่ร้อยตรีนนท์นริศ อินตาฝา เป็นตัวแทนพรรคประชากรไทย ประจำจังหวัดสตูล มีวาระดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ก่อนครบวาระนางสาวสายันและนายยาปากลาออก จากตำแหน่งตัวแทนพรรคประชากรไทยประจำจังหวัดสตูล ส่วนว่าที่ร้อยตรีนนท์นริศดำรงตำแหน่ง ตัวแทนพรรคประชากรไทยประจำจังหวัดสตูลจนครบวาระในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ หลังจากนั้น คณะกรรมการบริหารพรรคประชากรไทยมีมติแต่งตั้งตัวแทนพรรคประชากรไทยประจำจังหวัดสตูล

- ๔ -

๓ คน คือ นายอัครอรศักดิ์ ลัสมาน นายอุสมาน มะสมัน และนายรอซิดีน หะสตูล และมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว ต่อมาคณะกรรมการบริหารพรรคโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มีมติรับรองข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยข้อ ๘ และข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๐ และข้อ ๓๙ แล้วใช้ความใหม่แทน โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไขให้กรรมการสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองที่อยู่ครบวาระปฏิบัติหน้าที่รักษาการต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการหรือตัวแทนชุดใหม่ ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการแต่งตั้งตัวแทนพรรคประชากรไทยประจำจังหวัดสตูล ปรากฏว่าการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๑๕ เนื่องจากเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อ ๑๔ หรือการประชุมเลือกตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่เป็นไปตามข้อ ๑๓ ให้ถือว่า การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นตกไป วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งหัวหน้าพรรคประชากรไทยว่า การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูลไม่เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมือง

- ๕ -

ประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ และวันเดียวกันหัวหน้าพรรคประชากรไทยมีหนังสือถึงนายทะเบียน
พรรคการเมืองแจ้งการจัดประชุมสามัญประจำปี ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ เพื่อแก้ไข
ข้อบังคับพรรคภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ โดยนายทะเบียน
พรรคการเมืองยังไม่ได้นำข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ หัวหน้าพรรคประชากรไทยอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน
เกี่ยวกับการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูล วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖
นายทะเบียนพรรคการเมืองยกอุทธรณ์ ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสตูล สังกัดพรรคประชากรไทย แต่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็น
ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตตามเอกสารหมายเลข ค.๗ มีปัญหาต้อง
วินิจฉัยว่า พรรคประชากรไทยมีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูลซึ่งครบวาระและข้อบังคับ
พรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กำหนดให้ตัวแทนพรรคการเมืองซึ่งอยู่ครบวาระ
ปฏิบัติหน้าที่รักษาการต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองชุดใหม่หรือไม่ เห็นว่า
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง
บัญญัติว่า “การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (๑)... (๒)

- ๖ -

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ (๓)...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองแล้ว ให้พรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนประกาศการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา” แม้หัวหน้าพรรคประชากรไทยมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคประชากรไทยก็ตาม แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๘ วรรคสอง ตอนท้าย ได้กำหนดให้นายทะเบียนประกาศการแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนข้อบังคับพรรคประชากรไทยในราชกิจจานุเบกษา โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตรวจสอบความถูกต้องของการประชุมใหญ่ของพรรคประชากรไทยเกี่ยวกับการมีมติเห็นชอบให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคก่อนนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนี้ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๓๙ ที่ว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

- ๗ -

มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และให้ตัวแทนที่อยู่ครบวาระปฏิบัติหน้าที่รักษาการต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งตัวแทนชุดใหม่ จะมีผลต่อเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกันแล้ว

เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยังไม่ได้ประกาศการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๓๙ ในราชกิจจานุเบกษา ข้อบังคับพรรคประชากรไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๓๙ จึงยังไม่มีผลตามมติที่ประชุมใหญ่ของพรรคประชากรไทย จึงต้องบังคับตามข้อบังคับพรรคประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งข้อ ๓๙ กำหนดว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า

ว่าที่ร้อยตรีนนท์นริศตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูลที่เหลืออยู่อีก ๑ คน ครบวาระดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ โดยคณะกรรมการบริหารพรรคประชากรไทย ยังไม่ได้แต่งตั้งตัวแทนพรรคประชากรไทยประจำจังหวัดสตูลคนใหม่ ดังนี้ พรรคประชากรไทย จึงไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูล ย่อมไม่มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

- ๘ -

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓ ประกอบมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิ

สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศชื่อผู้ร้อง

เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๒

จังหวัดสตูล ขอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนที่ผู้ร้องอ้างตามคำร้องว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อหัวหน้าพรรคการเมือง

ออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งหรือส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อแล้ว แม้ภายหลัง

จะปรากฏว่ามิได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ แล้วแต่กรณี หรือดำเนินการ

ไม่ครบถ้วน ไม่ทำให้การสมัครรับเลือกตั้งนั้นเสียไป...” นั้น เห็นว่า คำร้องของผู้ร้องอ้างว่าการสรรหา

ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของพรรคประชากรไทย มีตัวแทน

พรรคการเมืองประจำจังหวัดสตูล จึงมิใช่เป็นกรณีที่ปรากฏภายหลังว่ามีได้มีการดำเนินการตาม

มาตรา ๕๐ อันจะไม่ทำให้การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

○(๓๑ พ.)

- ๙ -

เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสตูล เสียไปแต่อย่างใด จึงนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้

บังคับไม่ได้

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายเทพ อิงคสิทธิ์

นายวีรภัทร ไพบุลย์วัฒนกิจ

นายณรงค์ ประจุมาศ

